„UNIVERSUL" ÎN ȚARĂ

Aniversarea a 20 ani
dela pornirea ofensivei românești spre Tisa

Se proectează o mare intrunire a tuturor celor ce au luat parte la lupte. — Intrunirea se va ține la Țebea. — Apelul lansat de comitetul de inițiativă

Arad, 26 Februarie

In luna Aprilie a acestui an se împlinesc 20 ani, de când armatele române, având și modesta colaborare a regimentelor de voluntari, compuse din „moți" și „crișeni" și din foștii soldați români ai armatei austro-ungare, au pornit ofensiva decisivă împotriva armatelor roșii adunate de Bela Kun, ofensivă ce nu s'a mai oprit apoi până în inima Budapestei. Pornită ca o replică a atacurilor din noaptea de 15 spre 16 Aprilie 1919, date d. armatele ungurești pe întreaga întindere, de peste 200 km., a frontului româno-ungar, ce se întindea dela Hodod — așezat în nordul Zălăului — până la Mureș, ofensiva românească a sfărâmat complet frontul unguresc, împrăștiind trupele și liberându-și frații din văile celor trei Crișuri și din coclaurile munților Apuseni, au pornit spre Budapesta, spre a înfrânge mândria ungurească și a răzbuna umilirile îndurate timp de o mie de ani.

Ofensiva a fost vijelioasă, dar a cerut și jertfe mari. Ele au fost însă răsplătite prin adunarea tuturor fraților de același sânge într'o țară mare, frumoasă și puternică, la care au visat Mihai Viteazul, Horia Cloșca și Crișan, Avram Iancu și ceilalți mulți eroi și martiri ai noștri.

Aniversarea acestei ofensive nu se va putea face în cadrele strâmte ale unei serbări oarecare. Ei trebue să i se dea toată importanța ce i se cuvine, căci ea va fi sfârșitul unei epoci și începutul alteia. Va fi sfârșitul epocii de turburări postbelice, inerente oricărei așezări noui. Și ea va trebui să fie începutul unei epoci de constructivism, de consolidare și de unificare sufletească. Dacă până acum, sub semnul tulbure al anilor excitați încă de mirosul prafului de pușcă și de cosmarul bubuiturilor de tun, ne-am mâncat frățește, de aci înainte trebue să lucrăm cu toții pentru ridicarea țării.

Aniversarea pornirii ofensivei spre Tisa, să fie izvor de viață nouă pentru noi. Din ea să ludm învățăminte și puteri pentru viitor. Să ne gândim la sângele celor ce-au murit, mușcând țărâna pământului, pentru ca noi să trăim în țară liberă și tare. Să ne amintim și să luăm putere dela aceia cari au suferit chinuri din partea bandelor de secui. Să luăm putere dela mormintele fără cruci din lungul celor trei Crișuri și dela crucile fără nume ce stau stinghere și triste prin cimitirile tuturor satelor, începând dela Brad până în câmpiile Ungariei, dela Vașcău până la izvoarele Tisei și de acolo mai departe, până la Dunărea ungurească...

... Sensul acestei aniversări, se pare că a fost înțeles, căci un comitet de inițiativă, format din d-nii dr. Ioan Suciu, fost ministru în consiliul dirigent; general Sabin Banciu, general à la suite Gh. Rasoviceanu, colonel Gh. Popa Grama, având ca secretar pe d. prof. Traian Mager din Arad, a lansat, către toți cei ce-au participat la acele lupte, următorul apel:

„La primăvară se împlinesc 20 ani de când eroica populație a Zărandului dela Hălmagiu, Baia de criș și Brad, secondată de frații lor moți din regiunile Câmpeni și Abrud, într'o emoționantă întrecere cu divizia 2 vânători, a pornit la 16 Aprilie 1919 vijelioasa ofensivă spre Tisa.

„Pentru sărbătorirea împreună a acestei aniversări, am hotărît ca foștii luptători, ofițeri și trupă, să ne vedem la Țebea în cursul lunii Aprilie 1939, iar pentru ca faptele generației Unirii să rămână cunoscute și posterității, drept îndemn vecinic la sacrificiul pentru neam și tron, am însărcinat cu fixarea în scris a memorabilelor evenimente pe prof. Traian Mager, căruia vă rugăm a-i da tot sprijinul, comunicându-i informațiunile necesare împreună cu adeziunea dvs. la proectata întrunire".

Apelul este semnat de membrii comitetului de inițiativă, arătați mai sus și el, deși abia lansat, se bucură de un mare răsunet în rândurile tuturor celor ce-au participat la luptele amintite. Faptul acesta, ne determină să afirmăm,, de pe acum, că aniversarea proectată la Țebea, va fi de proporții grandioase, atât ca participare, cât și ca manifestație românească.

S. M.

Sentința Curții criminale din Cluj
în crima din Cornești (Turda)

Cluj, 26 Februarie

In fața Curții criminale din localitate, a venit, acum câteva zile procesul crimei din comuna Cornești (Turda).

După cum am arătat pe larg, la începutul acestui proces, acuzații erau țăranii Iosif Farkas, Ioan Ag, Matei Fülöp, Ștefan Gagyi, Iosif Birö și Pavel Petö, toți din comuna Cornești, condamnați de tribunalul Turda și de Curtea de apel din localitate, pentru omorârea țăranului Vasile Drăgan, fostul primar al comunei Cornești.

Inculpații petrecând în Septembrie 1937 în cârciuma comunală din comuna Văleni, au fost alungați din cârciumă de Vasile Drăgan, căruia îi era teamă ca nu cumva băutura să-i facă să se dedea la fapte necugetate și dușmănoase țării noastre, după cum se întâmplase și alte ori.

Or, deși fostul primar, prin hotărîrea lui voise numai ca să-i ferească de anumite neplăceri, îndestul verificate cu alte ocazii, inculpații au hotărît să se răzbune deoarece le stricase petrecerea. In acest scop, l-au pândit pe fostul primar în aceiaș noapte la drumul mare și, atacându-l, au isbutiți să-l omoare. Din cauza tăcerii păstrate în jurul acestui asasinat, criminalii n'au putut fi identificați decât mult mai târziu, mulțumită unei indiscreții făcute de unul din ei la beție.

Nemulțumiți însă cu sentința tribunalului Turda și a Curții de apel din Cluj, care condamnase pe Iosef Farkas la muncă silnică pe viață iar pe ceilalți agresori la pedepse variind între 2 și 14 ani închisoare și cum recursul lor a fost casat de Curtea de casație din Capitală, procesul a venit spre judecare în fața curții criminale din localitate.

In cursul ultimilor desbateri, acuzații au căutat să arate că moartea fostului primar Vasile Drăgan s'a întâmplat într'adevăr în cursul încăerării ce a urmat după stricarea petrecerii lor, dar că nu ei au fost aceia cari au rănit mortal pe fostul primar, ci chiar unul din prietenii acestuia, din cauza întunerecului în care se desfășura lupta.

In urma ascultării mai multor martori și a pledoariilor avocaților apărători, completul de judecată al instanței amintite a condamnat pe Iosif Farkaș la 14 ani muncă silnică. Pe Ioan Ag la 7 ani muncă silnică; pe Matei Fülöp la 4 ani temniță grea, achitând în schimb pe toți ceilalți inculpați. Toți foștii condamnați au fost obligați să achite solidar suma de 200.000 de lei, despăgubiri civile față de familia victimei.

Adunarea generală
a funcționarilor financiari din Cluj

Cluj, 26 Februarie

In numeroase rânduri am arătat despre specula înspăimântătoare care bântuie pieețele Clujului și din care cauză capitala Ardealului a fost în ultimii ani teatrul a sute de conflicte de muncă și a zeci de greve, toate iscate din necontenita cerere de majorare a salariului.

D. controlor *Vlădăreanu*, președintele asociației, după ce a arătat greutățile prin care trec toți funcționarii din Cluj, fără posibilitatea unui ajutor imediat din afară, a arătat că spre a ajunge la un trai cât mai o-menos funcționarilor clujeni le revine datoria de a se consolida în cooperative.

Această inițiativă a fost primită de toți cei cari erau de față, cari au hotărît ca însăși Asociația funcționarilor financiari clujeni să se transforme într'o cooperativă care urmează să livreze membrilor ei articole de cea mai bună calitate, cu prețul cel mai mic posibil și cu mari înlesniri de plată.

Adunarea generală a funcționarilor financiari s'a terminat cu hotărîrea ca această cooperativă să se înființeze și să funcționeze cel mai târziu în prima jumătate a lunii viitoare, deoarece s'a constatat că este necesar cât mai grabnic stăvilirea actualei situații care pentru funcționarul public din Cluj nu însemnează decât o înceată și singură înglodare în datorii.

Domnii abonați sunt rugați ca la orice reclamație sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviți la reînnoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poștal eticheta abonamentului expirat.

Sărbătorirea învățătorilor pensionari și a celor cari au depus jurământul, din jud. Sibiu
Au participat I.P.S.S. mitropolitul Nicolae Bălan și d. subsecretar de stat D. V. Țoni

Sibiu, 27 Februarie

Duminică 26 Februarie s'a desfășurat la Sibiu o serbare impresionantă, în prezența I. P. S. S. mitropolitului Nicolae Bălan al Ardealului și a d-lui subsecretar de stat D. V. Țoni. Patruzeci de învățători trecuți la pensie au fost cinstiți cu toată cuviința. De dimineață, toți dascălii veniți la serbare, au luat parte la slujba religioasă din catedrala mitropolitană, unde la sfârșit s'a slujit și un parastas pentru odihna învățătorilor decedați. Parastasul a fost slujit de un sobor de preoți în frunte cu protopopul Emilian Cioran, consilier mitropolitan.

SOLEMNITATEA DELA CINEMATOGRAFUL CORSO

La ora 12 s'a deschis în sala cinematografului Corso solemnitatea depunerii jurământului noilor învățători și sărbătorirea celor 40 învățători ai județului cari au ieșit la pensie în ultimii 5 ani.

In numeroasa asistență au fost și I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae al Ardealului care a prezidat solemnitatea, d. D. V. Țoni, subsecretar de stat; g-ral Apostolescu, reprezentantul corpului de armată; Emil Gheorghiu, prim președintele tribunalului; col. Mihail Cămărașiu, prefectul județului; dr. Sever Pop, primarul municipiului; Victor Aron, protopopul unit al Sibiului; Emilian Cioran, consilier mitropolitan; Virgil Nistor, consilier mitropolitan; dr. Valeriu Bologa, reprezentantul Astrei; dr. Liviu Ionasiu; inspectori școlari Eugen Hulea, I. Nistor, Andreiu Floașiu dela ținutul Mureș; Silviu Țeposu și Ioan Dragomir din Sibiu;' Ioan Burducea, revizorul școlar al județului; Patrichie Rămneanțu, președintele asociației înv. din Banat; pr. Petrescu, fost inspector școlar; ing. insp. C. Ciolofan; Ioan Ciolan, președintele asoc. învățătorilor din Ardeal; Tache Niculescu, președintele coop. „Progresul" din Argeș; prof. Silviu Cosma, președintele asoc. profesorilor secundari; Petre Carol, președ. asoc. înv. din jud. Turda; P. Sismas, inspector al minorităților; Nicolae Crețu, prof. Târgul Mureș; Mina Grădinaru, inspector cooperatist; Ioan Cioran și D. Miron, administratori financiari; I. Sandu, directorul școlii normale Andrei Șaguna; Ioan Popa, directorul liceului Gh. Lazăr; F. Geamanu, membru în comitetul central al asociației învățătorilor; I. Duvlea, președintele asoc. înv. din jud. Alba; Cornel Pop, președintele asoc. înv. din Făgăraș; I. Diaconescu, președ. asoc. înv. din jud. Ciuc; Cornel Sohiau, președ. asoc. înv. din jud. Târnava Mică; subrevizorii de control: Ilie Tarcea, Ilie Brad, Ioan Muntean, Posa, Petru Olariu publicist; Ioan Tănase, casierul învățătorilor din județ; I. Vasiliu. Candid Popa; Toma Mahara; Teofil Dobrițolu, șef contabil; Nicolae Muntean, președintele uniunii oierilor din România, precum și numeroase delegații de învățători din județ și alte centre ale țării, reprezentanții bisericii și școalelor de toate gradele precum și reprezentanți ai diferitelor asociații culturale.

Cordonul în sala de festivități a fost format de elevii școlii normale „Andrei Șaguna", sub conducerea profesorilor I. Stoica, Augustin Balint și Laurențiu Mandrea.

CUVÂNTĂRILE

După desfășurarea ceremonialului străjeresc, d. ION CIOLAN, președintele asociației învățătorilor din Ardeal și organizatorul sărbătoririi, a salutat pe d. subsecretar de stat D. V. Țoni.

D. colonel MIHAI CAMARAȘIU, prefectul județului, subliniază că învățătorimea țării a fost printre cele dintâi categorii profesionale care a răspuns chemărilor regale spre muncă, cinste și înălțarea patriei și neamului.

In același sens a vorbit d. dr. SEVER POP, primarul municipiului, în numele Astrei și al pensionarilor din înv. secundar.

D. dr. VASILE BOLOGA spune să „Astra" este cea dintâi indicată să ia parte la această sărbătoare de cinstire a vrednicilor slujitori ai școlii poporului, pentru că și „Astra" a fost condusă de același ideal de care au fost conduși cei 40 învățători a căror trecere la pensie o cinstim azi: ridicarea neamului.

Părinții protopopi EMILIAN CIORAN, consilier mitropolitan din partea bisericii ortodoxe și VICTOR ARON, din partea bisericii unite, au luat jurământul tinerilor învățători.

CUVANTAREA D-LUI SUBSECRETAR DE STAT D. V. ȚONI

D. subsecretar de stat D. V. ȚONI a spus: Cu adâncă mulțumire sufletească asist azi la această sărbătoare organizată într'un chip așa de impunător de asoc. învățătorilor din județul Sibiu. Felicit asociația sibiană în frunte cu vrednicul ei președinte, colegul Ciolan, pentru cadrul solemn dat acestei cinstiri de trecere la pensie a celor 40 învățători și depunerii jurământului tinerilor învățători.

Prezența în mijlocul nostru a I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae al Ardealului, dă un cadru măreț sărbătoarei de azi. De aceea dați-mi voie ca, în calitatea mea, să mulțumesc călduros I. P. S. Sale pentru deosebita cinste ce a făcut-o învățătorimei ardelene. Prin I. P. S. Sa vorbește azi întregul neam românesc din Ardeal.

Când văd prezenți la această serbare pe reprezentanții distinsei noastre oștiri, pe d. prefect al județului, primarul municipiului și pe atâți alți intelectuali de seamă ai acestei cetăți, sufletul meu e plin de multă bucurie.

Colegul meu d. Ioan Ciolan a făcut o frumoasă îmbinare prin rostul sărbătoririi de azi.

D. subsecretar de stat a elogiat apoi activitatea învățătorilor care au ieșit la pensie și a dat îndemnuri învățătorilor care au depus jurământul și a încheiat astfel:

Privind cu încredere viitorul nu pot decât să strig: Trăiască M. S. Regele Carol II și Țara Românească.

Sala în picioare aclamă pe Suveran și intonează imnul regal.

RASPUNSUL SARBATORITULUI

In numele celor 40 învățători pensionari sărbătoriți d. *Petru Olariu* — Petrea Dascălul, cunoscutul scriitor popular ardelean, fost președinte al asociației învățătorilor din județul Sibiu și redactor al rev. „Lucefărul", a evocat trecutul glorios al învățătorimei ardelene care a suferit martiraj pentru păstrarea nestirbită a ființei noastre ca neam.

Tot în numele sărbătoriților a vorbit d. pr. *Petrescu*, fost inspector general școlar al învățământului primar din Ardeal care, ca unul care a colaborat timp de 16 ani cu învățătorimea acestui județ, a relevat meritele acesteia în procesul de unificare a învățământului românesc după anul 1924.

In numele tinerilor învățători cari au depus jurământul a vorbit d. *Iacob Constantin* care aduce un cald omagiu dascălilor veterani promițând totodată că tinerii învățători vor păși pe urmele înaintașilor.

CUVANTAREA I. P. S. SALE MITROPOLITULUI NICOLAE BALAN

Seria cuvântărilor o închee I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului care a prezidat aleasa solemnitate, care a spus: Deși timpul este înaintat totuși vreau să-mi exprim marea bucurie de a fi putut participa la serbarea dăscălească în mijlocul căreia m'am simțit ca acasă căci și eu dascăl am fost; din mijlocul corpului didactic am fost chemat de Dumnezeu și Biserică în scaunul pe care îl ocup azi. Sunt mândru că pot fi dascăl al neamului meu. Am venit azi la sărbătorire deoarece păstoresc biserica sub aripa căreia s'au ocrotit și au înflorit școalele poporul românești din Ardeal. Nu cunosc o altă biserică ca cea românească din Ardeal care să fi adus mai mari servicii școlii și poporului decât biserica ortodoxă din Ardeal. Iată de ce bucuria întregii biserici este mare când poate participa la astfel de sărbătoriri

Mulțumesc celor 40 învățători pensionari cari sunt sărbătoriți și au servit la școala confesională ardeleană mereu în grele condițiuni, dând tot ceeace au putut da pentru păstrarea limbei noastre.

Răsplata Celui de Sus pentru munca lor a fost mare. Ziua libertății cu soarele strălucitor e cea mai mare răsplată pe care a putut-o avea un neam.

Domnule ministru vă mulțumesc pentru cuvintele calde ce le-ați adresat cu privire la mulțumesc și pentru înțeleptele sfaturi date tinerilor învățători de a fi strânși uniți în jurul bisericii. Școala normală „Andreiu Șaguna" prin dascălii lor cari au muncit în ogorul neamului precizează în programa ei formarea caracterului religios și moral. Orice dascăl ieșit din această școală dacă l-ai întreba nu ți-ar putea răspunde decât așa: un popor trăește și progresează numai prin forța sa morală și spirituală.

Invățătorul trebuie să fie călăuzit de un ideal de educație care trebuie să izvorască din idealul de viață. Și acest ideal nu poate fi altul decât cel trasat de biserică prin dascălul cel mai mare Isus Hristos.

Cei 40 dascăli lasă generației un steag care îndrumă spre avântul și ridicarea neamului. Azi e mai ușor să fii purtătorul acestui titlu de dascăl decât în trecut, dar obligamentul este tot atât de apăsător pentru conștiință când te afli în slujba patriei.

Eu, prin națiune, înțeleg un popor care trăetșe prin conștiința unității sale sufletești și naționale. Toți oamenii de bine sunt chemați să ajute ca acest proces de unificare sufletească și națională să se îndeplinească cât mai neîntârziat astfel ca să putem opune stavilă oricăror primejdii care ar veni dinafara granițelor.

Cu aceste gânduri binecuvântez pe cei 40 învățători pensionari precum și pe cei din generația tânără cari prin jurământul depus azi s'au legat să slujească imperativelor vremii.

Asistența în picioare a aclamat pe I. P. S. S.

Solemnitatea dela cinematograful Corso s'a sfârșit la orele 2 d. a.

BANCHETUL

A urmat apoi un banchet de peste 300 de tacâmuri la restaurantul Unicum, banchet oferit de asociația învățătorilor din județul Sibiu și la care au participat oaspeții împreună cu reprezentanții autorităților și toți învățătorii din județul Sibiu.

Cu această ocazie d. subsecretar de stat a ținut toast pentru M. S. Regele Carol al II-lea și pentru armata română căreia Suveranul îi acordă o deosebită grije și proteguire.

FESTIVALUL STRAJERESC

După banchet a fost la orele 5 d. m. un reușit festival străjeresc, la teatrul orășenesc, organizat de legiunea de străjeri din Sibiu la care a participat și d. subsecretar de stat V. Țoni împreună cu reprezentanții autorităților locale și un numeros public sibian.

Seara cu trenul de ora 8, d. subsecretar de stat V. Țoni, însoțit de delegații asociației generale a învățătorilor a părăsit Sibiul, întorcându-se în București.

Un fost notar, cercetat pentru fals in acte publice

Ploești, 25 Februarie

Astăzi de dimineață a venit spre cercetare, în fața cabinetului I de instrucție, Ștefan Cormincuski, fost notar al comunei Nicoreni Prahova.

El este învinuit că, în timpul când a îndeplinit această funcție, a săvârșit mai multe falsuri în acte publice, care în prezent sunt ținute în secret, în interesul cercetărilor.

D. jude-instructor V. Georgescu, titularul cabinetului, după ce a ascultat ultimii martori și informatori, în legătură cu această afacere, a dispus trimiterea dosarului la parchet pentru a se pune concluzii.

Crimă în jud. Putna

Panciu, 26 Febr.

In comuna Neicu, de lângă Panciu, s'a comis o crimă fioroasă. Locuitorul Ion Cioran a omorît cu lovituri de hârleț pe muncitorul Ion Șelaru din Panciu. Criminalul a fost arestat.

Pentru readucerea la matcă a românilor maghiarizați

Reghin, 26 Februarie

Chestiunea românilor înstrăinați s'a discutat sub toate raporturile în ziarul nostru atât de mult, încât rămâne acum să vedem ce s'a făcut de cei chemați pentru frații noștri loviți de vitregia vremurilor.

Acolo unde conștiința națională nu e pierdută, acolo unde credința în biserica națională e vie, deși frații noștri nu mai vorbesc românește, sunt speranțe de revenire. Până când românii secuizați ori maghiarizați se declară de „lege" românească e un fapt îmbucurător, pentrucă la popor legea e identică cu naționalitatea și religia românească.

E mai grea problema pentru cei înstrăinați nu numai ca limbă, ci și ca confesiune. Pentru atari români s'ar cere întâi revenirea la biserica națională sau să se creeze pentru ei parohii reformate ori romano-catolice cu caracter românesc.

Cunoaștem o mulțime de familii românești pierdute din cauză că au fost înstrăinate de neam prin bisericile minoritare, cunoaștem familii, cari au avut de părinți un german și o româncă, dar descendenții sunt unguri. N'ar trebui neglijate familiile italiene, franceze, cehaslovace, polone, cari pripășite printre minoritari, în urma aceleași credințe religioase, devin unguri. E un fapt cunoscut. că germanii catolici ori sași, trecuți dela luteranism la catolicism, își pierd individualitatea etnică. Inainte de 1848 orașele din Ardeal, în mare parte, erau germane, iar azi nu mai sunt. Bisericile minoritare au maghiarizat cu succes și au făcut mai mult ca Apponyi pe terenul școlar cu toate ordinele lui draconice.

Ca început, e neapărat nevoie ca, în școli, catehizarea celor cari sunt de origine etnică românească să se facă românește ori de ce confesiune ar fi.

După cele de mai sus relevăm un fapt îmbucurător. In comuna Batoș avem o mulțime de români înstrăinați, dintre cari mulți s'au pierdut în majoritatea săsească. Că în comuna Batoș au fost pe vremuri mulți români, o arată și inscripția de pe o icoană din biserica din Reghinsat, care spune: „Să se știe, că această icoană au făcut-o toți sătenii din Batâș. 1722".

Ajungând învățător în această comună d. înv. director Ioan Câmpeanu s'a pus pe lucru și în urma zelului depus de d-sa pentru românii de acolo s'a făcut o capelă și s'a cumpărat un clopot. Capela și clopotul s'au sfințit de păr. protopop Simion Chibulcuteanu, înconjurat de un sobor de preoți.

Munca depusă de d. înv. director Ioan Câmpean vorbește dela sine. Dacă s'ar lucra și aiurea cu aceeași râvnă, revenirea la națiune s'ar realiza în curând.

ȘTIRI DIFERITE

DUMBRAVENI

NOUL COMITET AL SOC. FEMEILOR ORTODOXE. — Societatea ortodoxă națională a femeilor române, filiala Dumbrăveni, și-a ținut, zilele acestea, adunarea generală, sub președinția d-nei Zefira Voiculescu, secretara generală, a societății, invitată anume dela București, de unde a venit însoțită de un contabil care a verificat și găsit în regulă casieria, aducându-se mulțumiri d-nei casiere Maria Danciu pentru corectitudinea gestiunii bănești.

A fost ales un nou comitet, cu următoarea formațiune: președintă, d-na Felicia Vechiu, vice-președintă, d-na Elena Șerban, secretară, d-na Maria Lazăr și casieră d-na Maria Danciu. Comitetul anterior fusese prezidat de d-na locot.-colonel Pleșoianu, care și-a dat demisia.

D-na Zefira Voiculescu a făcut, într'o elegantă cuvântare, istoricul Societății ortodoxe naționale a femeilor române.

UN OMOR DESCOPERIT DUPA TREI ANI. — In anul 1936 a fost găsit spânzurat locuitorul Ioan Sütő, din comuna Bălăușeri, Se credea că el s'a sinucis. Dar zilele acestea cineva a făcut denunț la jandarmerie că nu e vorba de sinucidere, ci de omor cu premeditare.

Făcându-se cercetări s'a dovedit că din îndemnul soției lui Ioan Sütő, care, zice-se, era bețiv și de nesuferit, fiica sa Barbara Sütő, de 34 ani, împreună cu concubinul ei Ioan Demeter, de 27 ani, l-a spânzurat pe bătrân cu o frânghie în timp ce soția victimei sta de pază la poartă.

Autorii omorului și-au recunoscut mârșava faptă și au fost depuși în închisoarea tribunalului Târnava-Mică.

S'A ARUNCAT SUB ROTILE TRENULUI. — Martin Welter, de 26 ani, din Laslău-Mic, șomer, s'a aruncat înaintea trenului pe linia Blaj-Praid, fiind tăiat în bucăți.

SINUCIDEREA UNUI FLĂCĂU. — Emil Ciufudean, de 19 ani, originar din comuna Biia, slugă la un proprietar din comuna Spini, din motive necunoscute s'a sinucis, spânzurându-se. Se face cercetări.

PETROȘANI

DELA PRIMARIE. — La primăria orașului a fost o ședință a comitetului căminului de ucenici, sub președinția d-lui primar dr. E. Fărcașiu.

S'a votat bugetul căminului care se ridică la aproape un milion lei.

La ședință au luat parte d-nii: subinspector Ieronim Candale, directorul căminului, prof. Iuliu Miclea, prof. Gh. Ghiță, Emil Pop și S. Gârboveanu.

— La cantinele dela școalele primare din localitate s'a mărit numărul elevilor săraci, putându-se astfel să fie serviți în fiecare dimineață cu lapte și pâine aproape toți copiii lipsiți de mijloace.

Deasemenea primăria a luat măsuri și s'a înființat câte o cantină și în cătunele Dârăești și Dâlja, pendinte de orașul Petroșani.

ALEGERE DE PREOT. — Pentru ocuparea parohiei de cl. I, Petroșani II, s'a publicat concurs.

TEIUȘ

PENTRU INFIINȚAREA UNEI COOPERATIVE. — In urma apelului lansat de pretorul plasei Teiuș, dr. Vasile Bârluțiu, intelectualii și primarii din plasă s'au întrunit în vederea înființării unei cooperative românești.

Inițiativa aceasta, de a scoate comerțul din mâinile străinilor a fost bine primită, căci în Teiuș, reședință de plasă, centru important de C.F.R. există 30 comercianți străini, și numai un singur comerciant român.

Insuflețirea cu care a fost primită inițiativa pretorului Bârluțiu, ne face să sperăm că în curând ideea va devini fapt împlinit, cu atât mai mult, cu cât chiar la prima adunare s'au subscris peste 400 acțiuni.

FURT INDRASNEȚ. — Necunoscuți au pătruns în frizeria gării, furând toate sculele. Faptul este cu atât mai curios, că frizeria este situată chiar în localul gării, unde circulația este permanentă

Poliția locală cercetează cazul.

ARAD

INCHEEREA CURSURILOR AGRICOLE DIN COMUNA TURNU. — Cursurile agricole, organizate în com. Turnu, de Camera de agricultură și de serviciul agricol al județului, au fost încheiate Sâmbătă printr'o serbare la care au luat parte, afară de intelectualii din comună, și d-nii ing. insp. Ioan Savu, șeful serviciului agricol al județului și ing. agr. Alex. Hegheș. Cu ocazia închiderii cursurilor, au vorbit d-nii ing. Hegheș, ing. insp. Ioan Savu și preotul Iuliu Aconi.

JUDICIARE. — Acum câteva săptămâni, automobilul unuia dintre proprietarii morii Kolb, a fost furat. Hoțul fiind descoperit, a fost trimis în judecata tribunalului care l-a condamnat la 2 luni închisoare și 300 lei amendă.

— Procesul dintre Petre Panaitescu și Aladar Leuchtmann, pentru înșelăciune comisă prin vânzarea unui imobil ce nu aparținea pârâtului, a fost judecat. Pronunțarea sentinței se va da la 1 Martie.

FURTURI. — Nicolae Hagea, din Vinga, a reclamat poliției că, pe când chefuia într'un restaurant din b-dul Ferdinand, din buzunar i-a fost sustras portmoneul în care avea 2500 lei și câteva acte personale.

— Ladislau Racz, din str. Brâncoveanu. a reclamat poliției pe concubina sa, Susana Balaj, care a dispărut din locuință, luând cu sine diferite lucruri în valoare de mai multe mii de lei.

NENOROCIREA DIN COMUNA PECICA. — Cu ocazia lucrărilor de reparare, întreprinse la locuința perceptorului T. Mezei, din com. Pecica, un perete s'a prăbușit, îngropând sub dărâmături pe toți muncitorii cari se găseau în apropiere. Toți au fost răniți mai grav sau ușor. Au fost internați în spitalul Gheorge Dimiciu și fiul său Teodor. S'a instituit o anchetă.

NUMIRI LA PRIMARIA MUNICIPIULUI. — Printr'o decizie a conducerii primăriei și în urma concursului ținut, d. N. Radosav, șeful serviciului tehnic al prefecturii Lugoj, a fost numit în fruntea serviciului tehnic al municipiului. D. ing. Emil Leoneanu a fost numit șef al secției arhitecturii din serviciul tehnic al primărei. D. Nicolae Nedelcu, din contenciosul primăriei, a fost numit șef al acestui serviciu, iar în locul d-sale, ca avocat pledant, a fost numit d. dr. Iosif Furdui.

INFIINȚAREA SERVICIULUI SOCIAL. — Serviciul social al județului Arad va fi înființat în ziua de 4 Martie, dată pentru care au și fost lansate invitațiile de rigoare.

CA SĂ SCAPE DE ARMATĂ.— Pichetul de grăniceri, din apropierea comunii Turnu, au surprins în apropierea frontierei pe doi necunoscuți, din cari unul era pe punctul de a trece granița în Ungaria. Ambii au fost prinși și identificați. S'a stabilit, că cel care voia să treacă în Ungaria se numește Andrei Vlagyovits și e de meserie cofetar. Numitul urma să fie încorporat zilele acestea. Al doilea se numește Ioan Schauer. Acesta voia numai să ajute lui Vlagyovits să treacă în Ungaria. După ce li s'au dresat cuvenitele acte, ei au fost înaintați tribunalului militar din Timișoara.

TG.-MUREȘ

INJUNGHIERE. — Gyorgy Ferencz, din comuna Măgherani, servitor la d. Patrovici, din orașul nostru, s'a întâlnit cu un vechi rival al său, Dani Tordai, din strada Porumbeni nr. 5, cu care s'a luat la ceartă, voind să-l lovească cu ciomagul în cap.

Tordai, la rândul său, a scos briceagul din buzunar, și a dat mai multe lovituri lui Ferencz.

Victima a fost transportată la spitalul civil de stat, iar criminalul a fost arestat.

PENTRU SERVICIUL SANITAR.—Cetățenii orașului nostru se pâng împotriva măturătorilor de stradă, cari au început din nou a răscoli praful de pe străzi, în timpul zilei de la orele 8 dim. până la orele 17, în loc să facă această operație, în timpul nopții.

Sperăm că se vor lua măsuri în conformitate cu ofensiva sanitară începută în toată țara, medicii serviciului sanitar convingându-se de această stare de lucruri și făcând rapoartele respective d-lui primar, care, din fericire ,este de asemenea medic general, și credem că va lua măsurile necesare pentru binele obștesc și apărarea sănătății cetățenilor din Tg.-Mureș.

CURSURI DE INFIRMIERE VOLUNTARE.—Societatea „Crucea Roșie", filiala Mureș, de sub președinția d-nei Paulina general Georgescu-Pion, a înființat o școală de infirmiere voluntare, pe care am anunțat-o la timp și care funcționează actualmente sub conducerea d-lui maior dr. Teodor Turtureanu, medic șef al diviziei a XX-a. Cursurile se vor ține în fiecare Miercuri, în sala de conferințe a diviziei și vor fi predate de d-nii: maior dr. Dumitru Marian; medic maior dr. Vasile Dăscălescu; medic căpitan dr. Virgil Poboran; medic locot. dr. Ștefan Radu și medic locot. dr. Tudor Cristea.

Un curs similar s'a deschis de asemenea și la liceul de fete „Unirea", cu profesoarele și elevele cursului superior al liceului respectiv. Cursurile se țin în fiecare Joi.

REGHIN

CONFERINȚA. — Începându-se ciclul de conferințe în cadrele „Astrei", d. conferențiar universitar Sever Pop, din Cluj, a ținut în sala mare a primăriei din localitate o conferință despre: „Românii de peste granițe". Conferința a fost însoțită de o serie de proecțiuni.

BALCIU. — La bâlciul de Februarie, din localitate, au fost aduși 243 cai și 947 vite cornute. Caii s'au vândut cu prețul între 3000—15.000 lei; boii între 20.000—30.000 lei perechea iar vacile cu 4000—10.000 lei.

S'au cumpărat vite pentru export pentru Pireu, Grecia și Dresda.

NĂSĂUD

INTRUNIREA ABSOLVENȚILOR LICEULUI GRANICERESC „G. COȘBUC". — Absolvenții liceului grăniceresc „G. Coșbuc" din localitate, seria 1928, s'au întrunit spre a serba 10 ani dela terminare. Jubileul trebuia să fie anul trecut, însă din cauza necomunicării de participare a multor absolvenți, s'a amânat până Duminica trecută, când s'au prezentat următorii: Pr. Onofrei Pompeiu, preotul catedralei-unite din Cluj, d-nii al Buia asistent la Academia agricolă din Cluj; dr. Ilie Anton, șef de serviciu la rezidența regală-Cluj; Emil Demian, preot în Coșbuc-Năsăud; P. Sabău, notar în com. Sanț-Năsăud; Avram Teodor, preot în Măluț-Someș și Dale Teofil, profesor la Pr. Dârgăului.

La sf. Liturghie oficiată, pr. Pompeiu Onofreiu a predicat în catedrala unită, evidențiind notele ce i se cer bunilor creștini, cari fac parte din armata lui Hristos. In aceeaș biserică s'a oficiat un parastas pentru profesorii și colegii decedați. Au mai asistat d-nii: Vasile Bichigeanu, fost director al liceului, A. Sorobetea, actualul director al liceului, prof. Em. Mărcușiu, prof. M. Lipan și Teofil Lupu.

Absolvenții s'au adunat în clasa de absolvire, unde d. director V. Bichigeanu a citit catalogul. Aici, d-sa a rostit o caldă cuvântare, accentuând legătura nesdruncinată încheiată între foștii elevi, școală și profesori.

La amiazi s'a dat o masă comună, cu care prilej a toastat d. Alex. Buia asistent universitar, evocând momente duioase și vesele din viața de elevi a absolvenților seriei 1928.

SERATA ARTISTICO-LITERARA. — Duminica trecută, societatea „Virtus Romana Rediviva" a elevilor dela liceul grăniceresc „G. Coșbuc", a organizat o frumoasă șezătoare artistico-literară urmată de dans, în sala festivă „Regina", având concursul elevelor dela gimnaziul de fete.

S'a desfășurat un program bogat.

Serbarea a început cu cuvântul de deschidere rostit de Al Husar VIII, preș. societății.

Serata a avut o reușită frumoasă.

CURSURI DE INFIRMIERE VOLUNTARE. — Societatea națională de „Cruce Roșie" filiala Năsăud condusă cu multă însuflețire de d-na Vichi Bancu, a deschis zilele trecute un curs de infirmiere voluntare, teoretic și practic, ținut de d. dr. Teofil Tanco. La aceste cursuri interesante au fost invitate mai întâiu toate d-nele și d-șoarele din orașul nostru. Ulterior vor fi invitate, la un curs special și țărăncele cu carte. Lecțiile se țin de trei ori pe săptămână la liceul „G. Coșbuc".

PLANUL DE SISTEMATIZAREA ORAȘULUI. — Orașul nostru este în plină ascensiune urbanistică grație muncii și străduințelor d-lui dr. Traian Chitul, primarul orașului, secondat de d. I. Tomuța, aj. de primar. Punctele mai importante și problemele înscrise pentru o rezolvare cât mai urgentă, în legătură cu programul de sistematizare, sunt următoarele: Procurarea unei autopompe de incendiu care va servi și la stropirea cu apă a străzilor pentru înlăturarea prafului, motorul actual al uzinei electrice va fi înlocuit cu un Diesel puternic nou; pe distanță de 1 km., strada principală și piața Unirii, vor fi pavate; actualele „șetre" vor fi dărâmate și în locul lor se vor construi hale moderne, terenul din jurul bisericii gr. cat. va fi amenajat un parc; locul necesar târgoveților va fi mutat, Piața Unirii rămânând liberă.

SOVATA

INFIINȚAREA A DOUA CANTINE ȘCOLARE. — S'au înființat două cantine școlare și anume una în cătunul Săcădat cu 45 copii și a doua în cătunul Ilieș cu 50 copii, cari primesc zilnic lapte cu pâine, ceai, etc.

Aceste cantine sunt întreținute de primăria comunei Sovata, puse sub supravegherea directorilor școlari respectivi și controlate de medicul circumscripției sanitare Sovata.

Comitetul local în limitele posibilităților va înființa asemenea cantine și în comunele Sovata și Sărățeni.